Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jonas Qvarfordt

Tekniska nämnden

Remissvar avseende motion med förslag att ombilda Skärviks udde till naturreservat

Ärendet

Siv Sahlström (C) m.fl. lämnade den 10 november 2025 (§ 133) in en motion till kommunfullmäktige med förslag om att ombilda parkmarken vid Skärviks udde i Södra Djursholm till naturreservat. Motionen lyfter fram områdets biologiska värden, rekreativa betydelse och behovet av långsiktigt skydd.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden antar yttrande, daterat 2025-12-04, som svar på remissen.

Bakgrund

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 september 2025 väckte Siv Sahlström (C) med flera en motion med förslaget att omvandla Skärviks udde till ett naturreservat.

Motionen beskriver Skärviks udde som ett naturskönt område med hög biologisk mångfald, inklusive självföryngrande lindbestånd, svamprikedom och häckande fåglar. Området används frekvent av boende för rekreation och motion. Motionen föreslår att området ombildas till naturreservat för att säkerställa långsiktigt skydd och skötsel.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till tekniska nämnden samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden med senast svarstid den 9 februari 2026.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Samhällsutvecklingsförvaltningen har sedan länge en strukturerad skötsel av kommunens mark och arbetar aktivt med att bevara skyddsvärd natur. Förvaltningen har bland annat genomfört naturvärdesinventeringar under 2022 och 2023 som visar att Skärviks udde har dokumenterat höga naturvärden. Området är dock relativt litet och ligger i närhet av planerad infrastruktur i form av en spillvattenledning, vilket kan påverka möjligheten att uppfylla juridiska krav för reservatsbildning.

Ett beslut om reservatsbildning måste vara förenligt med allmänna intressen enligt miljöbalken. En spillvattenledning räknas som teknisk infrastruktur av allmänt intresse, vilket också ska skyddas och kunna skötas. Vidare

rekommenderar Naturvårdsverket att små områden endast blir naturreservat om det finns särskilda skäl.

Samhällsutvecklingsförvaltningen har ett pågående arbete med att ta fram en grönplan för Danderyds kommun. I detta arbete kan det finnas möjlighet att undersöka flera områden i kommunen som kan vara lämpliga för reservatsbildning. Här kan exempelvis faktorer vägas in såsom biologisk mångfald, friluftsliv och effektiv hantering av resurser.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att det finns både fördelar och vissa utmaningar med att bilda ett naturreservat på Skärviks udde.

Bland fördelarna framhålls att området har höga naturvärden enligt genomförda inventeringar, vilket gör det särskilt skyddsvärt. Ett naturreservat skulle ge ett starkare och mer långsiktigt skydd än vad en detaljplan kan erbjuda, och därmed minska risken för framtida exploatering eller förändrad skötsel. Dessutom skulle ett reservat säkerställa tillgången till rekreationsmöjligheter för boende i Södra Djursholm, där parkmark är begränsad. Det finns även en strategisk möjlighet att skapa ett sammanhängande nätverk av naturreservat längs Danderyds kustlinje, vilket ligger i linje med EU:s arbete med grön infrastruktur.

Samtidigt finns det utmaningar att beakta. Bildandet av ett naturreservat medför administrativa kostnader, både för själva processen och för den framtida skötseln. Det är också viktigt att skötselplanen utformas med tillräcklig flexibilitet för att kunna anpassas till förändringar i naturen över tid. Skärviks udde är ett relativt litet område, vilket kan begränsa dess ekologiska resiliens. Förvaltningen påpekar även att det finns andra områden i kommunen som kan vara mer prioriterade för reservatsbildning, exempelvis Sätra ängar, Borgenudden, Bernardsbergsparken och Svalnäskusten.

Slutligen kan den planerade dragningen av en spillvattenledning genom området påverka naturvärdena negativt och därmed försvåra möjligheten att uppfylla juridiska krav för reservatsbildning.

Samhällsutvecklingsförvaltningen föreslår att förslaget om reservatsbildning hanteras tillsammans med andra möjliga alternativ inom det pågående arbetet med att ta fram en grönplan för kommunen.

Konsekvenser för barn och unga

Besvarandet av remissen innebär inga direkta konsekvenser för barn och unga. Inrättandet av ett naturreservat vid Skärviks udde kan ha flera positiva effekter för barn och unga i kommunen. Området erbjuder möjligheter till fri lek, rörelse och naturupplevelser, vilket är särskilt värdefullt i Södra Djursholm där tillgången till parkmark är begränsad. Naturmiljöer främjar barns fysiska och psykiska hälsa, stärker deras utveckling och bidrar till ökad livskvalitet.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jonas Qvarfordt

Bildandet av ett naturreservat ligger i linje med flera artiklar i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen): **Artikel 3**: Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn. Ett naturreservat bidrar till en trygg och hälsosam livsmiljö. **Artikel 6**: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Tillgång till natur främjar barns utveckling på flera plan. **Artikel 24**: Barn har rätt till bästa möjliga hälsa och till en miljö som främjar hälsa. Naturreservat bidrar till en ren och hälsosam miljö. **Artikel 31**: Barn har rätt till vila, fritid, lek och rekreation. Naturreservatet ger barn möjlighet att utöva dessa rättigheter i en trygg och tillgänglig miljö.

Ekonomiska konsekvenser

Besvarande av remissen innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser. Bildandet av ett naturreservat medför kostnader för utredning, skyltning, tillsyn och skötsel. Dessa kostnader måste beaktas i kommunens budgetplanering.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Tove Carlsson
Mark och Planeringschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Remissvar avseende motion med förslag att ombilda Skärviks udde till naturreservat
2. Yttrande Remissvar avseende motion med förslag att ombilda Skärviks udde till naturreservat
3. Motionen

Expedieras
Kommunstyrelsen